

Prof. Sławomir Fijałkowski

Akademia wýtvarných umení v Gdańsku – Katedra dizajnu

e-mail: slawomir.fijalkowski@asp.gda.pl

Recenzia umeleckého diela Kristýny Španihelovej v súvislosti s konaním o udelení titulu habilitovaného doktora vysokou školou: Vysoká škola wýtvarných umení v Bratislave / Slovensko – v súlade s menovacím dekrétom recenzenta zo dňa 23.04.2026.

Vysvetlenie kritérií hodnotenia a použitej metodiky vypracovania recenzie:

V poľskom zákone s názvom „Zákon o vede“ (ale pravdepodobne ide o všeobecné, univerzálne a medzinárodné očakávanie) by mal uchádzač o titul habilitovaného doktora preukázať, že jeho tvorba má hodnotu presahujúcu osobný význam. Obsah konkrétneho ustanovenia, na ktoré sa odvolávajú ako recenzenti, tak aj členovia komisie, to spresňuje nasledovne: *„uchádzač o udelenie titulu habilitovaného doktora má vo svojom diele vedecké alebo umelecké úspechy, ktoré predstavujú významný prínos k rozvoju určitej disciplíny“*.

Hodnotenie tejto „významnosti úspechov“ nielen pre konkrétnu disciplínu – v tomto prípade wýtvarné umenie – ale priamo pre rozvoj tejto oblasti je vždy diskutabilná a náročná záležitosť, vyžadujúca holistické porovnania s tvorbou popredných predstaviteľov vybranej oblasti umenia a umiestnenie úspechov hodnotenej osoby na ich pozadí. Ide tiež o podstatný rozdiel v porovnaní s postupom získania titulu doktora, pri ktorom stačí preukázať originalitu predloženého diela a samostatného výskumného projektu výlučne pre vlastnú vedeckú alebo umeleckú biografiu samotného kandidáta.

Stupňovanie požiadaviek je teda významné a na základe tohto predpokladu som si dovoľil zrecenzovať umelecké, pedagogické a vedecké/výskumné dielo, ktoré predložila kandidátka na titul habilitovanej doktorky umenia v slovenskom systéme vysokoškolského vzdelávania – Kristýna Španihelová.

Formálne dokumenty, chronológia faktov:

Základom pre vypracovanie recenzie je rozsiahla a starostlivo usporiadaná dokumentácia úspechov kandidátky, ktorá obsahuje:

- potvrdenie doterajšieho vzdelania: 2001 – 2005 bakalárske štúdium – VŠVU Bratislava – ateliér S-M-L_XL Kov a šperky, 2005 – 2007 Magisterské štúdium – VŠVU Bratislava – S-M-L_XL Kov a šperky, 2008 – 2011 Doktorandské štúdium na VŠVU Bratislava – ateliér S-M-L_XL Kov a šperky
- pedagogická prax (od roku 2011) na Univerzite v Olomouci / Česko a na Vysokej škole wýtvarných umení v Bratislave / Slovensko, kde od roku 2023 pracuje ako vedúca ateliéru kovu a šperkov,

- zoznam 46 samostatných a skupinových výstav, m. i. v Česky, na Slovensku, v Poľsku, v Nemecku,
- zoznam vlastných textov, publikácií a citácií, zoznam 28 potvrdených vystúpení a prednášok v Českej republike, na Slovensku, v Nemecku a Španielsku
- portfólio ostatných výskumných, výstavných a popularizačných aktivít v rozsahu 309 strán!
- monografický katalóg umeleckých diel z rokov 2010–2025

Vďaka angažovanosti samotnej habilitantky bola väčšina zdrojových materiálov dodaná v poľskom preklade, okrem digitálneho portfólia som dostal aj jeho tlačенú verziu spolu s podrobným popisom jednotlivých zbierok a sérií diel, čo mi nesmierne uľahčilo prípravu tohto posudku.

Hodnotenie umeleckých úspechov:

Pri hodnotení umeleckej časti biografie Kristíny Španihelovej je potrebné spomenúť, že sa jednoznačne zaradila do oblasti umenia, čo práve v prípade šperkov – nachádzajúcich sa v trojuholníku medzi umením, módou a dizajnom – nemusí byť vôbec samozrejmé. Ja sám – začínajúc ako umelec (túto cestu mi určili moje štúdiá v Łodzi) – som sa časom dostal do oblasti, ktorá jednoznačne patrí do sféry dizajnu, pre ktorú sú referenčným bodom dizajnérske stratégie spojené s navrhovaním produktu a úžitkovými, a často dokonca komerčnými – pričom sa vždy snažím vnímať na druhej strane príjemcu. Takýto program „dizajnu“ šperkov v súčasnosti realizujem aj v oblasti výučby – na Katedre dizajnu Akadémie výtvarných umení v Gdaňsku. V porovnaní s tradične chápaným zlatníckym umením (aj keď to dnes znie anachronicky) ide o úplne odlišné – a niekedy protichodné – kritériá hodnotenia a stojí za to ich jasne odlíšiť, aby neovplyvňovali spôsob hodnotenia, ktorý patrí do oblasti umeleckých, autorských, jedinečných, subjektívnych a individuálnych činností. Preto hlboko potláčam všetky svoje dizajnérske nostalgie a prechádzam do režimu interpretácie a hodnotenia, ktorý sa vzťahuje na umenie, v ktorom sa jednoznačne a takmer v celom rozsahu nachádza tvorba habilitantky, ako aj všetky zámyery jej činností a prijatých rozhodnutí. Svedčí o tom nielen kontemplatívny a konceptuálny charakter šperkov, ktorých je autorkou, ale aj ich popis – odvolávajúci sa na naratívnu vrstvu a zdôrazňujúci proces tvorby založený na ručnom remesle a asociáciách jednoznačne zakotvených v stratégiách činnosti praktizovaných umelcami. Autorka preukazuje veľkú zručnosť pri prechádzaní z mikroúrovne (šperky) na makroúroveň (sochárske objekty a priestorové inštalácie), pričom si zachováva rozpoznateľný štýl objektov, spoločné výrobné technológie a vysokú formálnu kvalitu v oboch oblastiach. Dôležitým znakom tvorby autorky je rozmanitosť materiálov a surovín, ktoré používa – často organického, minerálneho alebo fyziologického pôvodu. V jej tvorbe sa objavujú: zemina, soľ, krv, kosti, vosk, perie, mlieko a podobné materiály, ktoré sú pre zlatníctvo skôr netypické. Ich vedomý výber však nie je iba formálnym krokom – hoci je ťažké poprieť, že jej diela majú aj premyslenú estetickú rovinu – vždy slúžia ako zámienka na presmerovanie asociácií k dôležitým existenciálnym alebo spoločenským otázkam, v ktorých sa šperky stávajú nositeľmi významov a pozvánkou k diskusii. Takmer „plakátová“ čitateľnosť posolstva je vždy podriadená prísnyh pravidlám výtvarného kompozičného usporiadania, vďaka čomu sa autorke darí vždy zachovať disciplínu vyjadrenia – aj keď jej príbeh obsahuje autobiografické alebo poetické odkazy. Táto formálna zdržanlivosť vždy slúži princípu umocnenia významovej výpovede jednotlivých diel, čím napomáha procesu ich interpretácie, hoci vždy s výrazným nedopovedaním, ktoré vyžaduje angažovanosť aj zo strany diváka.

Tvorba Kristíny Španihelovej sa nepochybne zaraďuje do hlavného prúdu súčasného šperkárského umenia, pričom si zachováva originálny, autorský charakter.

Hodnotenie vybraného projektu:

Dôležitou témou tvorby autorky je vzťah šperkov k telu a často priamo k telesnosti. Jedna z častí jej portfólia začína odvážnym vyhlásením o „novom začiatku“, ktoré vyjadrujú ostrihané dredy (sám som ich kedysi nosil). Podobným, hoci ešte silnejším posolstvom bola séria brošní s názvom „Viditeľné / Neviditeľné“, ktorú prihlásila do tohtoročnej súťaže zlatnickeho umenia v Legnici na tému „EVERY BODY“. Ich hlavným motívom je medicínsky citát v podobe ileostomického vrecka. Objekt bol ocenený jednou z mimoriadnych cien v uznaní za upozornenie na sociálny aspekt – často hanblivo skrývaný a stále neosvojený. V úvode súťaže som (ako jej kurátor) napísal nasledujúce očakávanie: „Radi by sme vás pozvali, aby ste o telesnosti – so všetkými jej kultúrnymi tabu, obmedzeniami, fóbiami a komplexmi, v každom fyzickom, intímnom a kultúrnom kontexte – rozprávali jazykom súčasných šperkov“, pričom sme počítali s výraznými, osobnými, provokatívnymi a dokonca aj provokatívnymi vyjadreniami. K môjmu sklamaniu sa výstava ukázala ako jedna z najslušnejších a „politicky korektných“ v histórii legnických festivalov. Medzi viac ako 400 zaslanými prácami od 265 umelcov z 24 krajín a následne medzi iba 40 autormi, ktorí postúpili do finálnej výstavy, sa práve dielo Kristýny Španihelovej ukázalo ako jedno z najsilnejších z hľadiska výpovede. Stojí za zmienku, že projekty – hodnotené medzinárodnou porotou (ktorej predsedom bol tento rok Paul Derrez – majiteľ kedysi kultovej galérie Ra v Amsterdame) – sú anonymné a porotcovia nepoznajú mená autorov (okrem tých niekoľkých, ktorých autorstvo sú schopní uhádnuť). Silné a jednoznačné humanistické posolstvo Kristýny Španihelovej dokazuje, že aj v dnešnej okázalej ére Instagramu stále existuje priestor pre nekompromisnosť a – čo je rovnako dôležité – táto nekompromisnosť sa dá vyjadriť mimoriadne empatickým a inkluzívnym spôsobom.

Hodnotenie ostatných úspechov (vrátane pedagogickej činnosti):

Doplnením vysokých tvorivých / umeleckých kompetencií autorky a jej zreteľných úspechov v tejto oblasti je aj miera jej angažovanosti v teoretickej, výskumnej, publicistickej a popularizačnej činnosti. Svedčí o tom najmä jej výstavná činnosť. Pre mňa je subjektívne dôležitým znakom medzinárodnej aktivity kandidátky opakovaná prítomnosť jej diel vo finálnom výbere súťažných výstav umeleckých šperkov v Legnici, do ktorých sa kvalifikovať (o čom niečo viem ako porotca) nie je ľahké. Galéria umenia v Legnici, ktorej výstavy šperkov mali vždy radikálny charakter (napríklad v porovnaní s poprednou udalosťou – každoročnou výstavou „Schmuck“ počas Handwerksmesse v Mníchove), je stále dôležitým miestom, ktoré určuje akési rebríčky umelcov, ktorí interpretujú umenie šperkov v konceptuálnych, naratívnych a mimoestetických kategóriách. Habilitantka sa tam objavuje systematicky.

Dôležitou (hoci v posledných rokoch často prehliadanou – aspoň v Poľsku) oblasťou hodnotenia celkového prínosu habilitantov je ich pedagogická činnosť a aj v tejto oblasti môže Dr. Kristýna Španihelová preukázať viditeľné výsledky. Stojí za to vyzdvihnúť jej pedagogické angažovanie sa na materskej univerzite v Bratislave, kde zastáva viacero funkcií a preukazuje – často nedocenenú, hoci vždy časovo náročnú – organizačnú prácu.

Habilitantka sa tiež angažuje v hlavnom prúde diskusií o význame šperkov ako dôležitého prvku súčasnej kultúry, zúčastňuje sa konferencií, sympózií, prezentácií a je autorkou mnohých inšpiratívnych textov a článkov. Je to dôležité odôvodnenie – presahujúce sféru zručností – vedeckých kompetencií, ktorých formálnym potvrdením je práve získanie habilitácie (a v jej dôsledku nutnosť hodnotenia tvorby ďalších kandidátov na vedecké tituly a hodnosti v oblasti umenia).

Záver:

Pri zhodnotení celkového tvorivého a akademického diela Kristýny Španihelovej nemám žiadne pochybnosti, že posudzované dielo je dôležitým ukazovateľom kvality nielen pre jej individuálne

portfólio, ale predstavuje aj „významný prínos k rozvoju výtvarného umenia“. To ma oprávňuje kladne odporučiť návrh na udelenie habilitácie kandidátke v odbore umenia. Vyjadrujem tiež nádej, že sa stane pokračovateľkou tradície, ktorú započali takí výnimoční tvorcovia – mimoriadne cenení aj v Poľsku – ako Anton Cepka a následne môj „starý známy“ Karol Weisslechner, vďaka ktorým sa Bratislava stala dôležitým akademickým centrom, spoluvytvárajúcim európske DNA takého spektakulárneho odvetvia, akým je autorská bižutéria.

Podpísaný v.r.

Prof. Sławomir Fijałkowski
Akadémia výtvarných umení v Gdaňsku / Poľsko

15. 6. 2026

Prof. Sławomir Fijałkowski

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku – Wydział Wzornictwa

mail: slawomir.fijalkowski@asp.gda.pl

Recenzja dorobku artystycznego Kristýny Španihelovej w zw. z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego przez uczelnię: Vysoká škola výtvarných umení w Bratysławie / Słowacja – zgodnie z aktem powołania na recenzenta z dn. 23.04.2026.

Wyjaśnienie kryteriów oceny i zastosowanej metodyki opracowania recenzji:

W polskiej ustawie pn. „Prawo o nauce” (ale chyba jest to powszechne, uniwersalne i międzynarodowe oczekiwanie) kandydat do stopnia doktora habilitowanego powinien udowodnić, że jego dorobek ma wartość wykraczającą poza osobiste znaczenie. Treść konkretnego zapisu, do którego odnoszą się zarówno recenzenci jak i członkowie komisji precyzuje to w następujący sposób: *„kandydat ubiegający się o nadanie stopnia doktora habilitowanego posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny”*.

Ocena owej „znacznosci osiągnięć” nie tylko dla określonej dyscypliny – w tym przypadku sztuk plastycznych – ale wręcz dla rozwoju owej dziedziny to zawsze dyskusyjna i niełatwa sprawa, wymagająca holistycznych porównań z twórczością wiodących przedstawicieli wybranego obszaru sztuki i pozycjonowania na ich tle osiągnięć ocenianej osoby. Jest to także istotne rozróżnienie w porównaniu z procedurą uzyskania stopnia doktora, w którym wystarczające jest wykazanie oryginalności zgłoszonego dorobku i wyodrębnionego projektu badawczego wyłącznie dla własnej biografii naukowej lub artystycznej samego kandydata.

Gradacja wymagań jest więc znacząca i według takiego założenia pozwoliłem sobie zrecenzować dorobek artystyczny, dydaktyczny i naukowy / badawczy jaki przedstawiła kandydatka do tytułu doktora habilitowanego sztuki w słowackim systemie szkolnictwa wyższego – Kristýna Španihelová.

Dokumenty formalne, chronologia faktów:

Podstawą sporządzenia recenzji jest obszerna i starannie usystematyzowana dokumentacja osiągnięć kandydatki zawierająca:

- potwierdzenie dotychczasowego wykształcenia: 2001 - 2005 Licencjat - VŠVU Bratislava - studio S-M-L_XL Metal i Biżuteria, 2005 - 2007 Magister - VŠVU Bratislava - S-M-L_XL Metal i Biżuteria, 2008 - 2011 Studia doktoranckie na VŠVU Bratislava - studio S-M-L_XL Metal i Biżuteria
- doświadczenie dydaktyczne (od 2011 r.) na Uniwersytecie w Ołomuńcu / Czechy oraz w Akademii Sztuk Pięknych w Bratysławie / Słowacja, gdzie od 2023 habilitantka pracuje jako kierownik Pracowni Metalu i Biżuterii,

- wykaz 46 wystaw indywidualnych i grupowych m.in.: w Czechach, Słowacji, Polsce, Niemczech,
- specyfikację tekstów własnych, publikacji i cytowani, listę potwierdzonych 28 wystąpień i wykładów w Czechach, Słowacji, Niemczech, Hiszpanii
- portfolio pozostałych aktywności badawczych, wystawienniczych i popularyzatorskich o objętości 309 stron!
- monograficzny katalog prac artystycznych z lat 2010-2025

Dzięki zaangażowaniu samej habilitantki większość materiałów źródłowych dostarczona została w polskim tłumaczeniu, poza cyfrowym portfolio otrzymałem także jego drukowaną wersję wraz ze szczegółowym opisem poszczególnych kolekcji i serii prac, co niezwykle ułatwiło mi przygotowanie niniejszej opinii.

Ocena osiągnięć artystycznych:

Odnosząc się do oceny artystycznej części biografii Kristýny Španihelovej koniecznie należy nadmienić, iż jest ona ulokowana jednoznacznie w obszarze sztuki, co akurat w przypadku biżuterii – zawieszona w trójkącie pomiędzy sztuką, modą i wzornictwem – wcale nie musi być oczywiste. Ja sam – zaczynając jako artysta (taką drogę zdeterminowały moje studia w Łodzi) zawędrowałem z czasem w obszar, który jest jednoznacznie ulokowany w dziedzinie designu, dla którego punktem odniesienia są strategie wzornicze, związane z projektowaniem produktu i założeniami użytkowymi, a często wręcz komercyjnymi – zawsze starając się dostrzec po drugiej stronie odbiorcę. Taki program „projektowania” biżuterii realizuję obecnie także w obszarze dydaktyki - na Wydziale Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. W porównaniu z tradycyjnie rozumianą sztuką złotniczą (jakkolwiek anachronicznie to dzisiaj brzmi) to zupełnie inne - a niekiedy antagonistyczne - kryteria oceny i warto je wyraźnie rozgraniczyć, aby nie infekować nimi sposobu oceny przynależnego do obszaru działań artystycznych, autorskich, unikatowych, subiektywnych, indywidualnych. Chowam więc bardzo głęboko wszystkie swoje designerskie nostalgiczne i przestawiam się na tryb interpretacji i ocen, odnoszący się do sztuki, w obszarze której jednoznacznie i niemal w całości ulokowana jest twórczość habilitantki oraz wszystkie intencje jej działań i podejmowanych decyzji. Świadczy o tym nie tylko kontemplacyjny i konceptualny charakter obiektów biżuteryjnych jej autorstwa, ale także ich opis – odwołujący się do warstwy narracyjnej oraz akcentujący proces kreacji bazującej na manualnym rzemiośle oraz skojarzeniach jednoznacznie ulokowanych w strategiach działania praktykowanych przez artystów. Autorka wykazuje dużą sprawność w przeskakiwaniu z rozmiaru mikro (biżuteria) do skali makro (obiektów rzeźbiarskich i instalacji przestrzennych) zachowując przy tym rozpoznawalną stylistykę obiektów, wspólne technologie wytwórcze i wysoką jakość formalną w obydwu obszarach. Ważnym sygnifikantem twórczości autorki jest różnorodność wykorzystywanych przez nią materiałów i tworzyw – często pochodzenia organicznego, mineralnego lub fizjologicznego. W jej twórczości pojawiają się: ziemia, sól, krew, kości, wosk, pióra, mleko i tym podobne – raczej nietypowe dla złotnictwa – materiały. Ich świadomy wybór nie jest jednak zabiegiem wyłącznie formalnym – choć trudno odmówić obiektom jej autorstwa również przemyślanej warstwy estetycznej - zawsze stanowią one pretekst do przekierowania skojarzeń na ważne kwestie egzystencjonalne lub społeczne, w których biżuteria staje się nośnikiem znaczeń i zaproszeniem do dyskusji. Niemal „plakatu” czytelność komunikatu podporządkowana jest zawsze ścisłym rygorom kompozycji plastycznej, dzięki czemu autorce udaje się każdorazowo zachowywać dyscyplinę wypowiedzi – nawet jeśli jej opowieść zawiera autobiograficzne lub poetyckie odniesienia. Owa formalna powściągliwość zawsze służy zasadzie spotęgowania wymowy znaczeniowej poszczególnych prac wspomagając proces ich interpretacji, choć zawsze z wyraźnym niedopowiedzeniem wymagającym zaangażowania również od odbiorcy.

Niewątpliwie twórczość Kristýny Španihelovej wpisuje się w główny nurt współczesnej sztuki biżuterii zachowując przy tym oryginalny, autorski charakter.

Ocena wybranego projektu:

Ważny wątek twórczości habilitantki stanowi związek biżuterii z ciałem a często wręcz z cielesnością. Jeden z podrozdziałów jej portfolio rozpoczyna odważna deklaracja „nowego początku” manifestowana przez ścięte dredy (sam kiedyś takie nosiłem). Podobny – choć jeszcze mocniejszy komunikat stanowiła zgłoszona przez nią na tegoroczny konkurs sztuki złotniczej w Legnicy nt.: „EVERY BODY” seria broszek pt.: „Widoczne / Niewidoczne”. Ich motywem przewodnim jest medyczny cytat w postaci worka ileostomijnego. Obiekt został wyróżniony jedną z nagród pozaregulaminowych, w uznaniu za zwrócenie uwagi na aspekt społeczny – często wstydliwie ukrywany i wciąż nieoswojony. W intro konkursu napisałem (jako jego kurator) następujące oczekiwanie: „Chcielibyśmy Was zaprosić do tego, aby o cielesności – ze wszystkimi jej kulturowymi tabu, ograniczeniami, fobiami i kompleksami, w każdym fizycznym, intymnym i kulturowym kontekście – opowiedzieć językiem współczesnej biżuterii”, licząc przy tym na mocne, osobiste, zaczepne a nawet prowokacyjne wypowiedzi. Ku mojemu rozczarowaniu wystawa okazała się jedną z najbardziej grzecznych i „politycznie poprawnych” w historii legnickich festiwali. Wśród ponad 400 nadesłanych prac autorstwa 265 artystów z 24 krajów, a następnie wśród zaledwie 40 autorów zakwalifikowanych do finałowej wystawy jednym z najmocniejszych znaczeniowo okazała się praca właśnie Kristýny Španihelovej. Warto przy tym zaznaczyć, że projekty – oceniane przez międzynarodowe jury (w tym roku jego przewodniczącym był Paul Derrez – właściciel kultowej swego czasu galerii Ra w Amsterdamie) są anonimowe i jurorzy nie znają nazwisk autorów (poza oczywiście tymi nielicznymi, których autorstwa są w stanie się domyśleć). Mocna i jednoznaczna w swoim humanistycznym przekazie wypowiedź Kristýny Španihelovej udowadnia, że wciąż jeszcze (nawet w krzykliwej epoce Instagrama) istnieje przestrzeń na bezkompromisowość i – co równie ważne – może ona być wyrażona w niezwykle empatyczny, inkluzywny sposób.

Ocena pozostałych osiągnięć (w tym aktywności dydaktycznej):

Uzupełnieniem wysokich kompetencji twórczych / artystycznych autorki oraz jej zauważalnych sukcesów w tym zakresie jest także skala jej zaangażowania w działalność teoretyczną, badawczą, publicystyczną i popularyzatorską. Świadczy o tym zwłaszcza jej aktywność wystawiennicza. Dla mnie subiektywnie ważnym znakiem międzynarodowej aktywności kandydatki jest powtarzalna obecność jej prac w finałowej selekcji pokonkursowych wystaw biżuterii artystycznej w Legnicy, do których zakwalifikować się (coś o tym wiem jako juror) jest niełatwo. Galeria Sztuki w Legnicy, której wystawy biżuterii zawsze miały radykalny charakter (choćaby w porównaniu z wiodącym wydarzeniem – coroczną wystawą „Schmuck” podczas Handwerksmesse w Monachium) to wciąż ważne miejsce określające swoisty ranking artystów, którzy sztukę biżuterii interpretują w kategoriach konceptualnych, narracyjnych, pozaestetycznych. Habilitantka pojawia się tam systematycznie.

Ważnym (choć w ostatnich latach często lekceważonym – przynajmniej w Polsce) obszarem oceny całokształtu dokonań habilitantów jest ich dorobek dydaktyczny i także w tym zakresie dr Kristýna Španihelová może udokumentować zauważalne rezultaty. Warto podkreślić jej pedagogiczne zaangażowanie w macierzystej uczelni w Bratysławie, w której pełni liczne funkcje i wykazuje się – często niedocenianą, choć zawsze czasochłonną – pracą organizacyjną.

Habilitantka jest również obecna w głównym nurcie opiniotwórczych dyskusji o znaczeniu biżuterii jako ważnego elementu współczesnej kultury, uczestniczy w konferencjach, sympozjach, prezentacjach, jest autorką wielu inspirujących tekstów i artykułów. To ważne uzasadnienie - wykraczających poza sferę

umiejętności - kompetencji naukowych, których formalnym potwierdzeniem jest właśnie uzyskanie habilitacji (a w jej konsekwencji konieczność oceny twórczości kolejnych kandydatów do stopni i tytułów naukowych w obszarze sztuki).

Konkluzja:

Podsumowując całokształt dokonań twórczych i akademickich Kristýny Španihelovej nie mam wątpliwości, że recenzowany dorobek jest ważnym sygnifikantem jakościowym nie tylko dla jej indywidualnego portfolio, ale stanowi także „znaczący wkład w rozwój sztuk plastycznych”. Upoważnia mnie to do pozytywnego zarekomendowania wniosku w sprawie nadania kandydatce habilitacji w dziedzinie sztuki. Wyrażam również nadzieję, że stanie się ona kontynuatorką tradycji zapoczątkowanej przez tak wyjątkowych twórców – niezwykle cenionych również w Polsce - jak Anton Čepka, a następnie mój „stary znajomy” Karol Weisslechner, dzięki którym Bratysława stała się ważnym ośrodkiem akademickim, współkształtującym europejskie DNA tak widowiskowej dziedziny, jak biżuteria autorska.

Podpisaný v.r.

Prof. Sławomir Fijałkowski
Academy of Fine Arts in Gdańsk / Poland

15/06/2026